

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор
ІНІ

«Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»

Микола ПІСАРЕВСЬКИЙ

«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародне гуманітарне право»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії»,
освітня програма «Міжнародні відносини»
вид дисципліни за вибором
навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» «28» серпня 2025 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Здоровко Світлана Сергіївна, доктор філософії за спеціальністю публічне управління та адміністрування, старший викладач зовнішньої кафедри міжнародних відносин.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «25» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Наталія ВІННИКОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини» (бакалаврського рівня)

Наталія ВІННИКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок у сфері міжнародного гуманітарного права.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- отримання знань здобувачами вищої освіти про основні концепції МГП;
- вироблення навичок кваліфікації збройних конфліктів та відрізнення їх від суміжних ситуацій;
- набуття знань про заборонену зброю і тактику ведення війни, правовий режим окупації та захисту осіб, які не беруть або припинили брати участь у збройних конфліктах;
- отримання знань про статус і принципи діяльності Міжнародного комітету Червоного Хреста;
- ознайомлення з правовими зобов'язаннями України в сфері МГП, основними нормами про притягнення до відповідальності за порушення норм МГП та пов'язану з цим діяльність міжнародних кримінальних судів;
- формування вмінь та навичок практичного застосування норм міжнародних договорів, звичаїв, судових рішень, академічних праць у сфері МГП;
- вироблення навичок визначення порушень норм МГП в практичних ситуаціях та здатності до самостійного опанування проблематики дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність працювати в команді.

-формування наступних загальних компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК14. Здатність аналізувати у своїй роботі чинні міжнародні нормативно-правові акти.

1.3. Кількість кредитів: 4.

1.4. Загальна кількість годин: 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни:	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання

Рік підготовки	
3-й	-
Семестр	
6-й	-
Лекції	
32 год.	-
Семінарські заняття	
16 год.	-
Практичні заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
56 год.	-
у тому числі індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК14. Здатність працювати в команді.

-формування наступних загальних компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК14. Здатність аналізувати у своїй роботі чинні міжнародні нормативно-правові акти.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна.

РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН16. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

РН19. Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.

РН25. Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.

1.8. Пререквізити.

Вивчення дисципліни передбачає наявність у здобувачів попередньо засвоєних знань з освітніх компонентів: Вступ до фаху «Міжнародні відносини», Міжнародне право, Конфліктологія та цикл дисциплін соціально-гуманітарного напрямку.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика та суть міжнародного гуманітарного права.

Зміст поняття «міжнародне гуманітарне право», відмежування його від інших суміжних категорій. Становлення міжнародного гуманітарного права, як окремої галузі міжнародного права. Принципи права міжнародного гуманітарного права. Предмет і метод правового регулювання міжнародного гуманітарного права. Джерела міжнародного гуманітарного права.

Тема 2. Збройні конфлікти та їх міжнародно-правове регулювання

Визначення поняття «збройний конфлікт». Розмежування термінів «війна» та «збройний конфлікт». Поняття та види збройних конфліктів. Загальна характеристика сторін збройного конфлікту. Збройний конфлікт не міжнародного характеру. Кваліфікація збройних конфліктів за міжнародним та національним правом.

Тема 3. Міжнародно-правове регулювання засобів та методів ведення воєнних дій

Визначення понять «засоби ведення воєнних дій», «методи ведення воєнних дій», їх види. Акти міжнародного права, які регулюють засоби та методи ведення війни. Заборонені засоби ведення військових дій. Заборонені методи ведення збройної боротьби. Режим воєнної окупації. Права та обов'язки нейтральних держав під час збройних конфліктів. Створення санітарних зон та зон безпеки.

Тема 4. Правовий статус учасників збройних конфліктів

Учасники збройних конфліктів. Правовий статус комбатантів, їх категорії. Правовий статус добровольців, їх відмежування від інших учасників. Правовий статус розвідників, парламентарів, іноземних військових радників, спеціалістів. Правовий статус некомбатантів. Незаконні учасники збройних конфліктів. Правовий статус військовополонених.

Тема 5. Процедура завершення збройного конфлікту

Завершення воєнних дій: правові наслідки. Визначення поняття «перемир'я», його види. Визначення поняття «капітуляція», її види. Деміларизовані та нейтралізовані зони. Норми міжнародного гуманітарного права, які продовжують застосовуватися після закінчення збройного конфлікту. Репарація військовополонених.

Тема 6. Міжнародно-правові заходи захисту цивільного населення та об'єктів

Захист цивільного населення в період збройних конфліктів. Жертви війни: правовий статус, види. Система захисту жертв війни у міжнародному гуманітарному праві. Захист поранених, хворих та осіб, що зазнали аварії на морі. Захист медичного і духовного персоналу, медичних формувань і санітарно-транспортних засобів. Розмежування військових та цивільних об'єктів. Система захисту культурних цінностей у міжнародному гуманітарному праві.

Тема 7. Загальна характеристика воєнних злочинів

Визначення поняття «воєнний злочин», його склад. Воєнні злочини за міжнародним правом. Воєнні злочини у національному праві. Колективна та індивідуальна відповідальність за воєнні злочини. Кримінальні та дисциплінарні покарання військовополонених. Відповідальність командирів та інших начальників за вчинення

міжнародних злочинів. Органи міжнародної кримінальної юстиції: юрисдикція, процедура провадження.

Тема 8. Інституційна складова у міжнародному гуманітарному праві

Міжнародний механізм імплементації норм міжнародного гуманітарного права. Урядові та неурядові міжнародні організації у системі гуманітарного права. Роль ООН у процедурі імплементації норм міжнародного гуманітарного права. Операції з підтримки миру та операції примусу до миру.

Тема 9. Міжнародний Рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця

Загальний огляд виникнення і розвитку Міжнародного Комітету Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Правовий статус Міжнародного Комітету Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Діяльність Міжнародного Комітету Червоного Хреста у мирний час. Діяльність Міжнародного Комітету Червоного Хреста під час збройних конфліктів. Суть, роль і значення емблем Червоного хреста, червоного півмісяця та червоного кристала. Правова основа їх використання. Захисна та розпізнавальна функції *емблем*.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усьог о	у тому числі						усьог о	у тому числі				
		л	с	п	лаб	інд	с. р.		л	с/ п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13
Тема 1. Загальна характеристика та суть міжнародного гуманітарного права.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Збройні конфлікти та їх міжнародно-правове регулювання.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Міжнародно-правове регулювання засобів та методів ведення воєнних дій.	15	4	2	4	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Правовий статус учасників збройних конфліктів.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Процедура завершення збройного конфлікту.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 6.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-

Міжнародно-правові заходи захисту цивільного населення та об'єктів.													
Тема 7. Загальна характеристика воєнних злочинів.	15	4	2	2	-	-	7	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Інституційна складова у міжнародному гуманітарному праві.	8	2	2		-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Міжнародний Рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця.	7	2		2	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	32	16	16	-	-	56	-	-	-	-	-	-

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика та суть міжнародного гуманітарного права.	2
2	Тема 2. Збройні конфлікти та їх міжнародно-правове регулювання	2
3	Тема 3. Міжнародно-правове регулювання засобів та методів ведення воєнних дій.	2
4	Тема 4. Правовий статус учасників збройних конфліктів.	2
5	Тема 5. Процедура завершення збройного конфлікту.	2
6	Тема 6. Міжнародно-правові заходи захисту цивільного населення та об'єктів.	2
7	Тема 7. Загальна характеристика воєнних злочинів.	2
8	Тема 8. Інституційна складова у міжнародному гуманітарному праві.	2
	Разом:	16

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика та суть міжнародного гуманітарного права.	2

2	Тема 2. Збройні конфлікти та їх міжнародно-правове регулювання	2
3	Тема 3. Міжнародно-правове регулювання засобів та методів ведення воєнних дій.	2
4	Тема 4. Правовий статус учасників збройних конфліктів.	2
5	Тема 5. Процедура завершення збройного конфлікту.	2
6	Тема 6. Міжнародно-правові заходи захисту цивільного населення та об'єктів.	2
7	Тема 7. Загальна характеристика воєнних злочинів.	2
8	Тема 9. Міжнародний Рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця.	2
	Разом:	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика та суть міжнародного гуманітарного права. <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 1); - виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті.	7
2	Тема 2. Збройні конфлікти та їх міжнародно-правове регулювання <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 2); - підготувати есе на тему, яка запропонована у дистанційному курсі, та підготуватися до обговорення його на семінарському (практичному) занятті; - розв'язати запропоноване в дистанційному курсі ситуаційне завдання та підготуватися до обговорення розв'язання на семінарському (практичному) занятті; - виконати два дослідницькі проєкти на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до їх захисту на семінарському (практичному) занятті.	7
3	Тема 3. Міжнародно-правове регулювання засобів та методів ведення воєнних дій <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 3); - розв'язати запропоноване в дистанційному курсі ситуаційне	7

	завдання та підготуватися до обговорення розв'язання на семінарському (практичному) занятті; - виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті; - здійснити аналіз трьох запропонованих у дистанційному курсі кейсів та підготуватися до їх обговорення на семінарському (практичному) занятті.	
4	Тема 4. Правовий статус учасників збройних конфліктів <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 4); - здійснити аналіз двох запропонованих у дистанційному курсі кейсів та підготуватися до їх обговорення на семінарському (практичному) занятті.	7
5	Тема 5. Процедура завершення збройного конфлікту <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 5) та підготуватися до тестування; - виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті.	7
6	Тема 6. Міжнародно-правові заходи захисту цивільного населення та об'єктів <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 6) та підготуватися до тестування; - виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті.	7
7	Тема 7. Загальна характеристика воєнних злочинів <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 7) та підготуватися до тестування; - підготувати есе на тему, яка запропонована у дистанційному курсі, та підготуватися до обговорення його на семінарському (практичному) занятті.	7
8	Тема 8. Інституційна складова у міжнародному гуманітарному праві <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою	4

	літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 8); - виконати дослідницький проєкт на одну із запропонованих у дистанційному курсу тем (на вибір) та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті.	
9	Тема 9. Міжнародний Рух Червоного Хреста та Червоного Півмісяця <i>Завдання:</i> - ознайомитися з лекційним матеріалом, рекомендованою літературою та інформаційними ресурсами за темою (Дистанційний курс «Міжнародне гуманітарне право» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626 , Тема 9); - виконати творче завдання (командна робота) на тему, що запропонована в дистанційному курсу тем та підготуватися до його захисту на семінарському (практичному) занятті.	3
	Разом:	56

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Міжнародне гуманітарне право»

Шифр РН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
РН03	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	Лекція-візуалізація; дослідницький проєкт; аналіз кейсу; есе; розв'язання ситуаційного завдання; командна робота (творче завдання).	Оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання аналізу кейсу; оцінювання виконання есе; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування; оцінювання захисту творчого завдання в рамках командної роботи.
РН06	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	Лекція-візуалізація; дослідницький проєкт; аналіз кейсу; есе; розв'язання ситуаційного завдання; командна робота (творче завдання).	Оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання аналізу кейсу; оцінювання виконання есе; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання;

		робота (творче завдання).	тестування; оцінювання виконання та захисту творчого завдання в рамках командної роботи.
PH16	Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.	Лекція-візуалізація; дослідницький проєкт; аналіз кейсу; есе; розв'язання ситуаційного завдання; командна робота (творче завдання).	Оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання аналізу кейсу; оцінювання виконання есе; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування; оцінювання виконання та захисту творчого завдання в рамках командної роботи.
PH19	Аналізувати нормативно-правові документи, правильно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.	Лекція-візуалізація; дослідницький проєкт; аналіз кейсу; есе; розв'язання ситуаційного завдання; командна робота (творче завдання).	Оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання аналізу кейсу; оцінювання виконання есе; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування; оцінювання виконання та захисту творчого завдання в рамках командної роботи.
PH25	Демонструвати навички лідерства, самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.	Лекція-візуалізація; дослідницький проєкт; аналіз кейсу; есе; розв'язання ситуаційного завдання; командна робота (творче завдання).	Оцінювання виконання та захисту дослідницького проєкту; оцінювання аналізу кейсу; оцінювання виконання есе; оцінювання розв'язання ситуаційного завдання; тестування; оцінювання виконання та захисту творчого завдання в рамках командної роботи.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо, участі у міжнародних освітніх проєктах, наприклад, Модуль Жана Моне (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою тез наукової доповіді, есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у фундаментальних та прикладних наукових дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Засвоєння тем (поточний контроль) здійснюється на семінарських (практичних) заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та семінарських (практичних) занять (захист дослідницьких проєктів; аналіз кейсів; обговорення есе; обговорення розв’язання ситуаційних завдань; захист творчого завдання в рамках командної роботи);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуальної роботи здобувачів (виконання та захист дослідницьких проєктів; виконання та захист творчого завдання в рамках командної роботи);

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (тестування; аналіз кейсів; виконання та захист дослідницьких проєктів; виконання та захист есе; розв’язання ситуаційного завдання; виконання та захист творчого завдання в рамках командної роботи);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання (аналіз кейсів; розв’язання ситуаційних завдань);

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій (виконання та захист дослідницьких проєктів; виконання та захист творчого завдання в рамках командної роботи; виконання есе);

- оцінювання вмінь та навичок складати схеми, збирати, систематизувати та оброблювати дані (виконання дослідницьких проєктів; аналіз кейсів; розв’язання ситуаційних завдань; виконання творчого завдання в рамках командної роботи).

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль, здобувач може отримати від 4 до 13 балів за виконання завдань в рамках теми курсу. Загальна сума балів за виконання завдань для самостійної роботи та роботу на семінарських (практичних) заняттях може сягати 60 балів.

Підсумковий контроль засвоєння тем навчальної дисципліни в здійснюється по їх завершенню шляхом проведення заліку. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем. Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку: 40 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю; максимальна кількість балів – 40 (правильна відповідь на одне тестове питання оцінюється в 1 бал).

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота		Залік	Сума
--	--	-------	------

Теми навчальної дисципліни									Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	60	40	100
8	8	8	8	8	8	6	3	3			

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Таблиця 9.1

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Розв'язання ситуаційного завдання	Правильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, та процесуальної формалізації; наведено посилання на міжнародні правові акти; вміло й доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки чіткі, вичерпні, логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань.	2,6–3
	Правильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, але з помилками процесуальної формалізації; наведено посилання на міжнародні правові акти, проте не повною мірою; доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але невичерпні.	1,6–2,5
	Правильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості, але з помилками змісту та процесуальної формалізації; наведено посилання на міжнародні правові акти, проте частково; застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації з суттєвими помилками; висновки впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але є невичерпними та логічно неузгодженими.	0,6–1,5
	Неправильне розв'язання ситуаційного завдання відповідно до методичних рекомендацій, зокрема, відповідно до вимог зрозумілості, повноти, ясності, чіткості; частково наведено або не наведено посилання на міжнародні правові акти; доцільно застосовано правові норми, надаючи юридичну оцінку ситуації; висновки логічно узгоджені та впливають зі встановлених фактичних обставин по суті вирішених завдань, але невичерпні.	0-0,5

Аналіз кейсу	Змістовна повнота аналізу кейсу; правильні відповіді на всі поставлені запитання; відповіді на кожне запитання надаються разом із прикладами з тексту кейсу; інформацію подано систематизовано.	2,5–3
	Змістовна неповнота аналізу кейсу; правильні відповіді на всі або більшість поставлених запитань; відповіді не на кожне запитання надаються разом із прикладами з тексту кейсу; інформацію подано систематизовано.	1,6–2,6
	Часткова змістовна повнота аналізу кейсу; правильні відповіді на половину і менше поставлених запитань; відповіді не на кожне запитання надаються разом із прикладами з тексту кейсу або приклади не наведено; інформацію подано систематизовано, але з помилками.	0,6–1,5
	Змістовна неповнота аналізу кейсу; правильні відповіді на половину і менше поставлених запитань; приклади з тексту кейсу під час відповідей на поставлені питання не наведено; інформацію подано несистематизовано.	0-0,5
Дослідницький проєкт	Змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям; демонстрація повного засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту; демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	3,6–4
	Змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її достатньо повне розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям з незначними помилками; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту; демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки з незначними помилками, обґрунтовувати власну позицію.	2,6–3,5
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація часткового засвоєння знань програмного матеріалу та умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; часткова демонстрація вмінь аналізувати та робити висновки із суттєвими помилками, обґрунтовувати власну позицію.	1,6–2,5
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або	0,6–1,5

	невміння аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	
	Часткова змістовна відповідність дослідницького проєкту запропонованій темі та її часткове розкриття; формальна відповідність методичним рекомендаціям із значними помилками або невідповідність; демонстрація вибіркового засвоєння знань програмного матеріалу та часткових умінь його застосовувати на практиці при виконанні та захисті дослідницького проєкту із суттєвими помилками; допущення суттєвих помилок у вміннях аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію або невідповідність аналізувати та робити висновки, обґрунтовувати власну позицію.	0–0,5
Есе	Змістовна відповідність есе темі та її повне розкриття; демонстрація систематизованих та глибоких знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із запропонованими джерелами.	2,5–3
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її розкриття; демонстрація систематизованих знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, але з помилками, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	1,6–2,6
	Змістовна відповідність есе обраній темі та її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе, вміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами.	0,6–1,5
	Змістовна невідповідність есе обраній темі або її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні есе з суттєвими помилками; невідповідність інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, невідповідність робити висновки або висновки із логічними помилками, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами або неознайомлення з ними.	0–0,5
Тестування	За кожною темою, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу з однією правильною відповіддю. Правильна відповідь на одне питання оцінюється в 0,2 бала.	0,2–2
Командна робота (творче завдання)	Змістовна відповідність творчого завдання темі та її повне розкриття; демонстрація систематизованих та глибоких знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті творчого завдання, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки,	4,5–5

	демонстрація ознайомлення із запропонованими джерелами. Наявний самостійний розподіл ролей між учасниками команди і вклад кожного у виконання творчого завдання; презентація творчого завдання відповідно до розподілених ролей.	
	Змістовна відповідність творчого завдання обраній темі та її розкриття; демонстрація систематизованих знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті творчого завдання, вміння грамотно інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, але з помилками, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами. Наявний розподіл ролей між учасниками команди, проте нерівномірним є вклад кожного у виконання творчого завдання; презентація творчого завдання не у відповідності до розподілених ролей або одним здобувачем.	3–4,4
	Змістовна відповідність творчого завдання обраній темі та її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті творчого завдання, вміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, вміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами. Наявний розподіл ролей між учасниками команди, проте нерівномірним є вклад кожного у проведення творчого завдання або розподіл ролей відсутній; презентація творчого завдання не у відповідності до розподілених ролей або однією здобувачем.	1,1–2,9
	Змістовна невідповідність творчого завдання обраній темі або її неповне розкриття; демонстрація знань програмного матеріалу та умінь їх застосовувати на практиці при виконанні та захисті творчого завдання з суттєвими помилками; невміння інтерпретувати одержані результати на рівні творчого використання, невміння робити висновки, демонстрація ознайомлення із окремими запропонованими джерелами або неознайомлення з ними. Наявний розподіл ролей між учасниками команди, проте нерівномірним є вклад кожного у проведення творчого завдання або розподіл ролей відсутній; презентація творчого завдання не у відповідності до розподілених ролей або однією здобувачем або відсутність презентації.	0,1–1

Зарахування неформальної освіти та додаткових активностей

1. Зарахування сертифікованих курсів

Здобувачі вищої освіти можуть отримати додаткові бали за успішне проходження дистанційних курсів або тренінгів на провідних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо), які тематично пов'язані зі змістом дисципліни.

Умови зарахування:

- Студент має надати викладачеві офіційний документ (сертифікат або свідоцтво), що підтверджує успішне завершення курсу.
- Курс має бути погоджений з викладачем. Рекомендується обговорити вибір курсу заздалегідь.
- За успішне проходження одного курсу може бути зараховано до 5 балів додаткової поточної успішності.

2. Зарахування активної участі в наукових заходах

Додаткові бали можуть бути нараховані за активну участь у наукових конференціях, семінарах, публікацію наукових статей або тез досліджень.

Умови зарахування:

- Студент має надати офіційне звернення до викладача.
- До звернення необхідно додати підтверджуючі документи (сертифікати учасника конференції, копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).

Кількість балів:

- Участь з доповіддю на науково-практичній конференції: до 5 балів.
- Публікація тез конференції: до 5 балів.
- Публікація статті у фаховому виданні: до 10 балів.

Кожне звернення розглядається індивідуально. Рішення про зарахування додаткових балів приймається згідно з нормативно-правовими документами, що діють у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Незалежно від кількості додаткових активностей, максимальна кількість балів поточної успішності не може перевищувати 60 балів.

У кінці семестру сумуються всі отримані студентом бали. Вказані вище види і форми засвоєння навчального курсу дають можливість набрати 60 балів та 40 балів за залікову роботу. Отже, максимальна кількість балів – 100.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
0–49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

- 1 Міжнародне гуманітарне право. / Укл.: Алієв Р.В., Ануфрієв М.І., Бортняк В.А., Грицай Т.Г., Дрозд О.Ю., Дубенко О.І., Журавльов Д.В., Копотун І.М., Коропатнік І.М., Кривенко О.В., Курилюк Ю.Б., Петков С.В., Сивка В.В. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 598 с.
- 2 Міжнародне гуманітарне право : навчально-методичний посібник / М. В. Грушко, В. В. Музика, Т. С. Федорова, В. В. Владишевська / за ред. О. В. Бігняка.- Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. - 136 с.

- 3 Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб : 2 вид. / О. Войтенко, М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, В. Потапова, О. Стокоз, Н. Хендель ; за заг. ред. Т. Короткого. – Київ : УГ СПЛ ; Одеса : Фенікс, 2021. – 268с.

Допоміжна література

1. Міжнародне гуманітарне право на захисті військовополоненого : запитання побратимів – відповіді правників : навчальний посібник. Електр. навч. вид. / Ю. Б. Курилюк та ін.; за заг. ред. доктора юрид. наук, доцента, заслуженого юриста України В. С. Нікіфоренка. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2024. 86 с.
2. Дотримання норм міжнародного гуманітарного права щодо військовополонених [Електронний ресурс] = Observance of the norms of international humanitarian law regarding prisoners of war / В. В. Маньгора, Т. В. Маньгора, Ю. В. Новіцька // Наукові інновації та передові технології. - 2024. - N 1. - С. 388-402
3. Порухення прав неповнолітніх в умовах війни як факт геноциду [Електронний ресурс] / О. І. Андрухів // Міжнародний гуманітарний університет. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: юриспруденція : зб. наук. пр. / Міжнародний гуманітарний університет. - Одеса : Гельветика, 2023. - Вип. 62. - С. 4-7
4. Цивільне населення як об'єкт нападу під час міжнародного збройного конфлікту: кримінально-правова оцінка за національним законодавством України [Електронний ресурс] / І. В. Берднік, І. В. Пилипенко // Аналітично-порівняльне правознавство : електронне наукове фахове видання. - 2024. - N 2. - С. 545-552. - DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.02.93>
5. **Міжнародне гуманітарне право** та міжнародне співробітництво у воєнній сфері України [Текст] : наук.-практ. довідник / ред. С. Пасіка ; авт.-уклад. А. Г. Волков [та ін.] . - Київ : Ліра-К, 2024. - 256 с.
6. Landefeld, S. (2025). Dedication. In Individuals in International Humanitarian Law: A Historical Analysis (pp. v–vi). Oxford: Hart Publishing. Retrieved September 21, 2025,

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.icc-cpi.int> – офіційний сайт Міжнародного кримінального суду
2. <http://www.un.org/icty> – офіційний сайт Міжнародного трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, скоєні на території колишньої Югославії з 1991 року.
3. <http://www.icttr.org> – офіційний сайт Міжнародного кримінального трибуналу для судового переслідування осіб, відповідальних за геноцид і інші серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, скоєні на території Руанди, і громадян Руанди, відповідальних за геноцид і інші подібні порушення, скоєні на території сусідніх держав (ICTR).
4. <http://www.ihffc.org> – сайт Міжнародної гуманітарної комісії з установлення фактів. Новини, юридична база, історія і структура комісії.
5. <http://www.ifrc.org> – офіційний сайт Міжнародної федерації товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.
6. <http://www.redcross.int> – офіційний сайт Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

7. <http://www.icrc.org> – офіційний сайт Міжнародного комітету Червоного Хреста.
8. Венская конвенция о дипломатических сношениях [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_048.
9. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту 158 жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_199/page.
10. Женевські конвенції про поводження з військовополоненими [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_153.
11. Конвенція про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають не вибірккову дію [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_266.
12. Конвенція про захист цивільного населення під час війни [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_154.
13. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_151.
14. Протокол про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту [Електронний ресурс]: – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_722

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=10626>)